ეროვნული ბიბლიოთეკა

პროლეტარელებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

№ 188 (20224) — სამშაბათი, 9 აგვისტო, 1988 წელი. — ფასი 3 კაპ.

გუშინ, დღეს, ხვალ

ფაქტი ■ მოვლენა ■ კომენტარი

მილიციის კომისრები

შინაგან საქმეთა ორგანოების საქმიანობის ეფექტიანად გარდაქმნა შეუძლებელია, თუ ზუსტად არ განისაზღვრა ამ საქმეში პოლიტიკურ მუშაკთა როლი, ადგილი და ამოცანები. ეს ერთხელ კიდევ ხაზგასმით აღინიშნა 6 აგვისტოს სსრ კავშირის შინაგან საქმეთა სამინისტროს პოლიტორგანოების მუშაკთა საკავშირო თათბირზე.

სსრ კავშირის შინაგან საქმეთა სამინისტროს პოლიტსამმართველის უფროსის ა. ვ. ანიკეევის მოხსენებაში ითქვა, რომ პოლიტმუშაკთა ყურადღების ცენტრში უნდა იყოს ადამიანი, მილიციელი, რომელსაც მინიჭებული აქვს უფლება გამოიყენოს ხელისუფლების სახელით. შინაგან საქმეთა ორგანოების თანამშრომელმა უნდა ისწავლოს საჯაროობისა და დემოკრატიის თანამიმდევრული გაფართოების პირობებში ამოცანის წამოტაებით გადაწყვეტა, განთავისუფლდეს სტერეოტიპებისაგან, გამოიმუშაოს ახალი პოლიტიკური და პროფესიული თვისებები.

თათბირზე აღინიშნა, რომ მილიციის მუშაობის საჯაროობის გაფართოების მიზნით საჭიროა განმტკიცდეს თანამშრომლობა პრესასთან. ესწრაფოდნენ ორგანოების წინაშე მდგომი ამოცანების გულახდილ განხილვას.

თათბირის მონაწილეებმა თქვეს, რომ მილიციის კომისრების პარტიული და პროფესიული ცალია მტკიცედ და თანამიმდევრულად განახორციელონ სკკპ XXVII ყრილობის, XIX საკავშირო პარტიული კონფერენციის მიერ შემუშავებული დიდი ნოვატორული პოტენციალი.

▼ ▼

ინტერნაციონალური შეჯიბრების შედეგების მიხედვით

„ტაიმ-ჩარტერში" ტანკერის ეკიპაჟის მიერ ნაკისრი ვალდებულებანი მთლიანად რეალიზებულია. 29-ვე რეისი „ფრიადზე" შესრულდა" — ასეთი დეპეშა მიიღეს საქართველოს საზღვაო სანაოსნოში თბილისავალ „ფორე მოსულიშვილიდან", რომელმაც კუბაში ხუთ თვეს იმუშავა.

ამ ხნის განმავლობაში გადაზიდულია 140200 ტონაზე მეტი ტვირთი, რაც 1640 ტონით აღემატება დაგეგმილს. ხომალდის ტექნიკურ მდგომარეობასთან დაკავშირებული გარკვეული სიძნელეების მიუხედავად, ქართველმა მეზღვაურებმა თავისუფლების კუბძულზე ყოფნის დრო, რომელიც სამი თვის მუშობას ითვალისწინებდა, გაახანგრძლივეს. ეს შესაძლებელი გახდა მტკიცე დისციპლინისა და მოწყობილობის სანიმუშო მოვლის მეოხებით.

კუბის ნიკო ლოპესის სახელობის ნავთობგადამამუშავებელი ქარხნის კოლექტივთან ტრადიციული ინტერნაციონალური შეჯიბრების შედეგების მიხედვით, „ფორე მოსულიშვილი" სპეციალური დიპლომით დაჯილდოდდა, ეკიპაჟის თორმეტ წევრს კი სიგელები გადასცეს.

სილპოსტნეულის ბაზრობა

ამ სეზონში პირველი სასოფლო-სამეურნეო ბაზრობა გაიმართა ქობულეთში. მასში მონაწილეობდა რესპუბლიკის ოცზე მეტი რაიონი. დიდძალი ბოსტნეული და კარტოფილი შემოიტანეს ქობულეთში მარნეულის, წითელწყაროს, თეთრი წყაროს, სამტრედიის, გორისა და სხვა რაიონების, ქალაქ წყალტუბოს ზონის სოფლის მშრომელებმა. სიღნაღელებმა და გურჯაანელებმა ას ტონაზე მეტი საზამთრო გამოგზავნეს. კუროკოვანი ხილით დაამშვენეს ბაზრობა გორის, ვალპის, ხაშურის, ქარელისა და ზესტაფონის რაიონის მშრომელებმა.

ახლანდელი ბაზრობის დამახასიათებელი თავისებურებაა გაუმჯობესებული ხარისხის და დიდი რაოდენობის პროდუქცია. როგორც კორესპონდენტს უთხრეს საქართველოს სახაგრომრეწვაში, ამოცანა ის არის, რომ მოაგვარონ ქალაქებსა და სამრეწველო ცენტრებში მინდვრების, ბაღებისა და ბოსტნების მოსავლის რიტმული მიწოდება, დაკავმაყოფილონ მოსახლეობის მოთხოვნილება ახალ და ხარისხიან პროდუქციაზე, გაამრავალფეროვნონ მისი ასორტიმენტი.

ქობულეთის ბაზრობა ესტაფეტას გადასცემს ბათუმს, შემდეგ იგი გაიხსნება თბილისში.

▼ ▼

წიგნი ქრუპსკაიას შესახებ

გამოიცა წიგნი — „ნ. კ. ქრუპსკაია, კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს თვალსაჩინო მოღვაწის, ვ. ი. ლენინის მეუღლის, მეგობრისა და თანამებრძოლის სამეცნიერო ბიოგრაფია". ავტორები წარმოაჩენენ ნადეჟდა კრუპსკაიას როლს ბოლშევიკური პარტიის შექმნასა და განმტკიცებაში, მასების პოლიტიკური განთლებაში, გეიჩვენებენ მის დიდ წვლილს კულტურული რევოლუციის თეორიასა და პრაქტიკაში, სახალხო განათლებაში, სოციალიზმის მშენებლობის ლენინური გეგმის განხორციელებაში.

წიგნი, რომელიც განკუთვნილია მასობრივი მკითხველისათვის, გამოუშვა პოლიტიკური ლიტერატურის გამომცემლობამ. ბიოგრაფიის პირველი გამოცემა გამოვიდა 1979 წელს.

იცავენ სახელშეკრულებო დისციპლინას

თბილისის ელექტროგადამზომელთა ქარხნის კოლექტივი სამეურნეო ანგარიშზე და თვითდაფინანსებაზე მუშაობს. ვაგონშემკეთებლები კარგად არიან ფლობენ თავს ახლებური მუშაობისათვის საჭირო ერთ-ერთ უმთავრეს პირობას — ახალ პროცესტით ახრულებენ მიწოდების ვალდებულებას. წელს „პირველ ნახევარში საწარმომ მოგება 2.286 ათასი მანეთი, შრომის ნაყოფიერება კი შარშანდელ შესაბამის პერიოდთან შედარებით 6,8 პროცენტით გაიზარდა. შეკეთდა გათვალისწინებულზე მეტი ვაგონი და ძრავა, დამზადდა 592 ათასი მანეთის სახალხო მოხმარების საჭონელი.

* * *

სურათზე: კეთილსინდისიერად აკეთებს თავის საქმეს ქარხნის № 3 სამკაროს ზეინკალი დათო გაგოშიძე.

თ. ნიკოლაიშვილის („კომუნისტი") ფოტო.

სახალხო მეურნეობა: შვიდი თვის შედეგები

ეკონომიკური რეფორმის ძირითადი და მთავარი მიმართულებანი არჩეულია სწორად, აღინიშნა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მიმდინარე წლის ივლისის დამლევს გამართულ პლენუმზე. უფრო მეტიც, კიდევ ერთხელ დადასტურდა, რომ სოციალურ-ეკონომიკურ გარდაქმნათა წარმატება შეიძლება მიღწეული იყოს მხოლოდ რეფორმის თანმიმდევრული განხორციელებისა და გაღრმავების გზით. და, საერთოდ, რეფორმა არავის არ დაუყენებია ეჭვქვეშ. თუმცა მკაცრად გააკრიტიკეს მისი მიმდინარეობა.

ზემოთქმულის სისწორე ჩვენს რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობაში და, კერძოდ მის მრეწველობაში არსებული მდგომარეობითაც დასტურდება. არავინ ამტკიცებს, რომ საწარმოთა გარკვეული ნაწილის სამეურნეო ანგარიშზე და თვითდაფინანსებაზე გადაყვანით წლის განმავლობაში რაღაც განსაკუთრებულ შედეგებს მივაღწიეთ, მაგრამ მისი უპირატესობა უდავოა.

ნათქვამი რომ ლიტონ სიტყვებად არ დარჩეს, მივმართოთ ფაქტებს. აგვისტოს დამდეგისათვის მეურნეობრიობის ახალ პირობებში მუშაობდა მრეწველობის 250 გაერთიანება და საწარმო, რაც მათი საერთო რაოდენობის 26,8 პროცენტია. თვითდაფინანსებაზე მყოფმა საწარმოებმა შვიდ თვეში დაამზადეს 2827 მილიონი მანეთის პროდუქცია და ეს მთელი წარმოების მოცულობის 45 პროცენტს შეადგენს. სამეურნეო ანგარიშით გაერთიანებში და საწარმოებში წარმოების მოცულობის მატებამ შეადგინა 4,7 პროცენტი, ხოლო დანარჩენებში — 1,9 პროცენტი. თვითდაფინანსებაზე მომუშავე საწარმოებში მოგების გეგმა 101,6 პროცენტით შესრულდა, ჩვეულებრივად მომუშავე საწარმოებში კი — 97,7 პროცენტით.

როგორც ხედავთ, შედეგები შესამჩნევია და ამიტომ, როგორც ამას ზემოსენებულ პლუტუმზე გაისვა ხაზი, უნდა დავიჩქარით ეკონომიკური რეფორმა. ამისათვის საჭიროა, უწინარეს ყოვლისა, ტაცდეს დავალიანთ ცდები, რომ დაამახინჯონ მეურნეობის ახალი ფორმებისა და მეთოდების არსი, ყველი დარგის საწარმოები უნდა გადავიყვანონ სრულ სამეურნეო ანგარიშზე და დავამთავრონ ახალი სამეურნეო მექანიზმის შექმნა. იმასაც გაესვა ხაზი, რომ ახალი სამეურნეო მექანიზმი სრული ძალით ამოქმედდება მხოლოდ ახალი ფასებითი ურთიერთობის ბაზაზე.

პლენუმზე ისიც ითქვა, რომ ყველა საწარმოს უფლება აქვს და კიდევ უნდა იმუშაოს ქვეყნის ერთიანი ბაზრისათვის, მათი ურთიერთობა კი უნდა ეფუძნებოდეს პროდუქციის ეკვივალენტურ ფასცვლას.

როგორია **საერთოდ რესპუბლიკის მრეწველობის მდგომარეობა?** ივნვარ-ივლისში პროდუქციის მიწოდების ვალდებულება შესრულდა 99,2 პროცენტით, რაც 0,2 პუნქტით ჩამორჩება წლის პირველ ნახევარში მიღწეულ დონეს. რა მოხდა, რატომ შემცირდა ახლებურად მუშაობისათვის საჭირო ერთ-ერთი მთავარი მაჩვენებელი? ამის მიზეზი ძირითადად **ცხაკაიას ხალიჩების კომბინატის** გაუმართავი მუშაობაა. **ამ საწარმოს კოლექტივმა შვიდ თვეში შეჩვეულ 18552 ათასი მანეთის პროდუქცია დაკელო.** მძიმე ტვირთად აწევს რესპუბლიკას კომბინატში შექმნილი მდგომარეობა, ღონისძიებები, რომლებიც მსუბუქი მრეწველობის სამინისტრომ ერიდოშავი ამ შექმნილი უთანხლესი სიტუაციიდან თავის დასაღწევად, ჯერჯერობით ქაღალდზე რჩება.

მთლიანად, **სახელშეკრულებო დისციპლინა დაარღვია საწარმოთა რაოდენობამ 14,8 პროცენტმა და ვერ უზრუნველყოფა მომხმარებლებისა 47696 ათასი მანეთის პროდუქციის მიწოდება.** მართალია, ამ თანმამ შარშანდელ შესაბამის პერიოდში მნიშვნელოვნად მეტი — 76160 ათასი მანეთი შეიდგინა, მაგრამ ამით მაინც და მაინც დიდი შეება არ გეგრძნენია, მრეწველობისათვის, ეს ციფრი მაინც ... ეს დიდი ციფრია.

რესპუბლიკის სამინისტროებმა, ეწუწუებმა, გაერთიანებებმა, საწარმოებმა უმეტესობამ მიწოდების ვალდებულების შესრულებას უკეთ გაართვა თავი „ვიდეო შარშან შესაბამის პერიოდში. ამასთან, არიან საწარმოები, რომლებმაც შარშანდელ დონესაც ვერ მიაღწიეს. ასეთი მდგომარეობა, მაგალითად, **ხაშურ მასალათა მრეწველობაში, „საქელექტრომანქანის"** საწარმოო გაერთიანებში, თბილისის **„ელექტროზოლიტის"** ქარხანაში. მსუბუქი მრეწველობის სამინისტროს ამ მხრივ უკეთესი შედეგი აქვს ივდრე შარშან, მაგრამ ჩამორჩება საშეალო რესპუბლიკურ მაჩვენებელს და ეს ხდება, როგორც უკვე ითქვა, ...

ამ 86 უმნიშვნელოვანესი სახეობის პროდუქციიდან, რომელიც სახელმწიფო შეკვეთის თანახმად უნდა დამზადდეს და ამას სტატისტიკის სახელმწიფო კომიტეტი ყოველკვირეულ ანგარიშში ითვალისწინებს, გეგმა ვერ შესრულდა 34 სახეობის მიხედვით. გამოშვებულია, მაგალითად, ნავარაუდევზე 224 ცალით ნაკლები გამოთოვლულ-მპართველი კომპლექსი, 88,8 ათასი ცალით ნაკლები მეცრე სიმძლავრის ძრავა, 743 ცალით ნაკლები ავტომობილის მისაბმელი და ნახევრადმისაბმელი, 4325 ათასი კვადრატული მეტრით ნაკლები ბამბის ქსოვილი, 175 ათასი ტონით ნაკლები ცემენტი და ა. შ.

რაც შეეხება **წარმოების მოცულობას,** მისმა ზრდამ მრეწველობაში 103 პროცენტი შეადგინა. არადა, ამ მხრივ ხუთწლედის გეგმის შესრულებისათვის საჭიროა, რომ წლეულს ამ მაჩვენებელმა 105,3 პროცენტს მიაღწიოს. მთლიანად მრეწველობაში შარშანდელთან შედარებით **880 გაერთიანებამ შეამცირა** წარმოების მოცულობა და ეს ის საწარმოთა რიცხვია მარტო პურპროდუქტების სამეხისტროს სისტემაში შეადგინა 58,3 პროცენტი.

როგორც ცნობილია, პლენუმზე განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო მოსახლეობის **სახალხო მოხმარების საჭიროებათა** რაც შეიძლება მალე დაკმაყოფილებას. ითქვა, რომ არის რეალური შესაძლებლობა, რათა 1989-1990 წლებში სახალხო მოხმარების არასასურსათო საქონლის წარმოება ხუთწლიანი გეგმის დავალებათა გადაჭარბებით გაიზარდოს 24 მილიარდ მანეთით, აქედან გაისად — 9 მილიარდი მანეთით და ხუთწლეულის დამამთავრებელ წელს — 15 მილიარდი მანეთით.

ამ საქმეში, ცხადია, ჩვენმა რესპუბლიკამაც უნდა მიიღოს აქტიური მონაწილეობა. როგორ არის საფიქრალი საქმე? ვიღრე ამ კითხვაზე პასუხს გავეცემდეთ, გვინდა სამინისტროებს, უწყებებს, გაერთიანებებს, საწარმოებს, სხვა ორგანიზაციებს ხელმძღვანელებს შეეახსენონ გაზეთ „კომუნისტის" 8 ივლისს დაბეჭდილი სტატია სათაურით: „ეს ყველას ეხება". სტატიის შინაარსი მოკლედ ასეთია: ყველა საწარმომ უეცილებლად უნდა დამზადოს სახალხო მოხმარების საქონელი. ის საწარმოები, რომლებიც 30 კაპიკზე ნაკლებ საქონელს უშვებენ, მოგალები არიან მიაღწიონ ისინი, რომ ხუთწლეულის დამთავრებამდე ეს ციფრი 50 კაპიკამდე მაინც გაზარდონ. შედეგად კი მანეთის ხელფასის ფონდზე მანეთისა და მეტი საჭონელია აწარმოონ... ჩვენ ვთხოვეთ ყველა სამინისტროს, უწყებებს, გაერთიანებებს, საწარმოს ხელმძღვანელს მოეწერათ რედაქციისათვის, თუ რა გეგმები აქვთ ამ მიმართულებით, მაგრამ ჯერჯერობით რატომღაც არავინ გამოგვეხმაურა. დუმან ადრეთვე პარტიის რაიონული, საქალაქო და საოლქო კომიტეტები, სახალხო დეპუტატთა საბჭოების აღმასკომები. რატომ?

არასასურსათო **სახალხო მოხმარების საქონლის შვიდი თვის გეგმა** გადაჭარბებითაც შესრულდა, მაგრამ **ივლისში ჩაიფაფრეთ.** ამ თვის დაგალება 99,6 პროცენტით შესრულდა. **„საქელექტრომანქანის"** საწარმოო გაერთიანებამ ვერ უზრუნველყო 1131 ათასი მანეთის საქონლის გამოშვება. ასევე ვერ გაართვეს თავი გეგმებს **„ორგტექნიკის", „თბილისგარაინმრეწველის"** საწარმოო გაერთიანებებმა, **„საქსოფელმანქანის"** სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანებამ (55 ათასი მანეთი) **კახეთის ცემენტ-შიფერის კომბინატმა** (3266 ათასი მანეთი), **ბათუმის ელექტრომექანიკურმა ქარხანამ** (170 ათასი მანეთი), **ქუთაისის რკინა-ბეტონის ნაწარმოებთა და ლითოფონის ქარხნებმა, ცხინვალის ვიბრაციული მანქანების ქარხანამ.**

რესპუბლიკის სამინისტროებისა და უწყებების უმრავლესობამ შესარულა მოგების გეგმა, მაგრამ მთელი რიგი საკავშირო დაქვემდებარების გაერთიანებებისა და საწარმოების მიზეზით ამ მაჩვენებლის შესრულება არ არის მთლიანად უზრუნველყოფილი. **„საქმთავარნეიტგომ"** მაგალითად, გეგმის შესრულებას 18647 ათასი მანეთი, ხოლო იგივე **„საქელექტრომანქანის"** საწარმოო გაერთიანებამ 1423 ათასი მანეთი დააკლო. **„ჩარმშენებლის"** საწარმოო გაერთიანებამ — 1159 ათასი მანეთი, **„დალახ"** საწარმოო გაერთიანებამ — 1700 ათასი მანეთი, **ქუთაისის რეზინტექნიკური ნაწარმის ქარხანამ** — 625 ათასი მანეთი. **ქუთაისის საავტომობილო ქარხნის საწარმოო გაერთიანებამ** კი დათვალისწინებული ზარალის — 1421 ათასი მანეთის ნაცვლად, 5350 ათასი მანეთი იზარალა.

საცალო ვაჭრობის შვიდი თვის გეგმა ვაჭრობის სამინისტრომ 91,6 პროცენტით, ხოლო **სამომხმარებლო კოოპერაციამ 96,7 პროცენტით შესრულა.** პირველმა მათგანმა გეგმას 141,9 მილიონი მანეთი, ხოლო მეორემ — 34,6 მილიონი მანეთი დააკლო. საერთოდ, სახელმწიფო და კოოპერაციულ ვაჭრობაში საქონელბრუნვის საცალო მოცულობა შარშანდელ შესაბამის პერიოდთან შედარებით 7,7 პროცენტით გაიზარდა. კერძოდ, ივლისში, საცალო ვაჭრობის საქონელბრუნვის გეგმა 2,4 მილიონი მანეთის გადაჭარბებით შესრულდა. ვერ შესრულდა ალკოჰოლიანი სასმელების გაყიდვის გეგმა.

იანვარ-ივლისში **მოსახლეობას გაეწია 542 მილიარდი მანეთის ფასიანი მომსახურება და ეს წლიური გეგმის 50,1 პროცენტია.** შედეგი უკეთესი იქნებოდა, რომ ამ მიმართულებით მეტი პასუხისმგებლობა გამოგვიჩინა, გვიძებნა მომსახურებათა სახეობის გფფართოებისა და გაუმჯობესების გზები, არ მიგვეტანა იგი მეორეხარისხოვან საკმედ. ფასიანი მომსახურების გეგმების შესრულება ვერ უზრუნველყვეს **ამიერკავკასიის რკინიგზამ, „საქმეანაშორის"** საწარმოო გაერთიანებამ, **„ელმავალმშენებლის"** საწარმოო გაერთიანებამ, ზოგიერთმა სხვა ორგანიზაციამ. ყველის რომ გამართულად ეშეშავა ამ მხრივ, სახელმწიფოს სალაროში დამატებით 10-15 მილიონი მანეთი შეეიდოდა და ეროვნულ-ეკონომიკურად ეს ციფრი 50 კაპიკამდე მაინც გაზარდონ. შედეგად კი მანეთის ხელფასის ფონდზე მანეთისა და მეტი საჭონელია აწარმოონ... ჩვენ ვთხოვეთ ყველა სამინისტროს, უწყებებს, გაერთიანებებს, საწარმოს ხელმძღვანელს მოეწერათ რედაქციისათვის, თუ რა გეგმები აქვთ ამ მიმართულებით, მაგრამ ჯერჯერობით ... ეს ... ეს ... ...

საბჭოთა სტატისტიკოსებს

70 წლის წინათ — 1918 წლის 25 ივლისს — **საბჭოთა მთავრობამ მიიღო დეკრეტი სახელმწიფო სტატისტიკის შესახებ.** ვ. ი. ლენინის მიერ ხელმოწერილი ამ ისტორიული დოკუმენტით განსაზღვრა სტატისტიკური ორგანოების ორგანიზაციული საფუძვლები და სოციალისტურ სახელმწიფოში მათი საქმიანობის ამოცანები.

საბჭოთა ხელისუფლების წლების მანძილზე შეიქმნა და ფუნქციონირებს სტატისტიკური ორგანიზაციების განშტოებული ქსელი. ისინი აღჭურვილი არიან თანამედროვე გამოთვლითი ტექნიკით, მუშაობენ სტატისტიკის მეცნიერების დარგში უახლეს მიღწევათა გამოყენებით.

პარტიის XXVII ყრილობამ და სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1987 წლის ივნისის პლენუმმა დასახეს პასუხსაგები ამოცანა — ძირეულად გააუმჯობესონ ქვეყანაში სტატისტიკის საქმე, რადიკალურად გარდაქმნან ეკონომიკური რეფორმის მოთხოვნების შესაბამისად და გაზარდონ სტატისტიკური ორგანოების როლი სახალხო მეურნეობის ხელმძღვანელობის სისტემაში.

სტატისტიკა მოწოდებულია გაანალიზოს ჩვენს ქვეყანაში მიმდინარე ცვლილებების, ეკონომიკური და სოციალური პროცესების, მართვის სისტემის გარდაქმნისა და ახალი სამეურნეო მექანიზმის დანერგვის მიმდინარეობის ყოველმხრივი კვლევა, ხელი შეუწყოს საზოგადოებრივი წარმოების ეფექტიანობის ზრდის არსებული რეზერვების გამოვლენას. სტატისტიკამ დროულად უნდა უზრუნველყოს საიმედო ინფორმაციით პარტიული, საბჭოთა, სამეურნეო და ეკონომიკური ორგანოები, სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრები და ფართო საზოგადოებრიობა. სოციალისტური. დემოკრატიის განვითარებისა და სახელმწიფოს საქმეთა მართვაში მშრომელთა ჩაბმის პირობებში განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს სტატისტიკური ინფორმაციის საჯაროობის ყოველმხრივი გაფართოება, მასებისათვის სტატისტიკის გაცნობის ლენინური ანდერძის განხორციელება.

ეუსურვებ საბჭოთა სტატისტიკის ყველა მუშაკს წარმატებებს სსრ კავშირში სტატისტიკის საქმის სრულყოფისა და თვისებრივ განახლებაში, სკკპ XIX საკავშირო კონფერენციის მიერ დასახული ამოცანების რეალიზაციაში.

ნ. რიჟკოვი,
სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე.

რეფორმის უპირატესობა იკვეთება

ბინათმშენებლობა

ბინათმშენებლობა ... ...

რატომ ვერ მუშაობს სამეურნეო მექანიზმი?

ახალ სამეურნეო მექანიზმზე ძალიან ბევრი იწერება პრესაში. ჩვეულებრივ შეიმჩნევდა, რომ უფრო აქტიური არიან ლიტერატურის, ხელოვნების მუშაკები, ჟურნალისტები, სამეურნეო ორგანიზაციათა ხელმძღვანელები, პოლიტიკაში აშფოთად მონაწილეობენ ცნობილი თუ რიგითი ეკონომისტები, არადა ეს პირველი რიგში, მათი საქმეა.

გულახდილი, საქმიანი სკა-ბასის მომსწრე ვიყავი სსრკ მინისტრთა საბჭოს სახელმო მეურნეობის აკადემიის ორთვიან კურსებზეც, სადაც ლექციებ-სემინარებს კითხულობდნენ ცნობილი მეცნიერები, აკადემიკოსები. ძირითადი აქცენტი აქვა ახალ სამეურნეო მექანიზმზე იო გადატანილი.

მეცნიერები და პრაქტიკოსები ერთხმად აღიარებენ, რომ ეს მექანიზმი ჯერჯერობით საკმაო ეფექტი ვერ მუშაობს, ამის ერთ-ერთ მთავარ მიზეზად მიიჩნევენ წლების განმავლობაში ჩამოყალიბებულ ბიუროკრატიულ სამმართველო აპარატს. XIX საკავშირო პარტიიან კონფერენციაზეც დაიხვა საკითხი ამის შესახებ. განსაკუთრებით მკვეთრად ილაპარაკეს ივანოვოს სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანების ხელმძღვანელმა ვ. კაბაიძემ და სხვა დელეგაციებმა.

უდაოა, რომ წლების განმავლობაში „გაბერილი“ ბიუროკრატიული აპარატი უნდა შემცირდეს, დაიხვეწოს. ამ მიმართულებით ამჟამად მიმდინარეობს მუშაობა და ალბათ, უახლოეს ხანში გადაწყდება ყოველივე, მაგრამ საკითხი მარტო ბიუროკრატიულ მმართველ აპარატში როდია.

მმართველი აპარატი ამ საზოგადოებაში, სადაც არის ფულადი და სასაქონლო ურთიერთობა, მუდამ იყო და იქნება საჭირო. ზოგიერთის აზრი იმის შესახებ, რომ შეიერთებულ შტატებში ან სხვა განვითარებულ კაპიტალისტურ ქვეყანაში სამინისტროები ჩვენთან შედარებით მეტად მცირეა, საქმისადმი ზერელე ცქერა უფროა, ვიდრე გონებით ჭვრეტა. მსგავლ კონცეპციებსა თუ ფირმებს საკმაოდ სოლიდური მმართველი აპარატები (მხოლოდ ოპტიმალური) ჰყავთ. მოვუსმინოთ ზოგიერთ მათ ხატოვან გამოთქმებს: ცნობილი ფირმა „სიმენსის“ ხელმძღვანელთა აზრით „მმართველი აპარატი უნდა იყოს სტრატეგი, რომელიც ფირმის სიმდიდრის შექმნის უშუალო მონაწილეა, და არა ზედსაშენი“. „ხელმძღვანელი, ეს პროფესიაა და არა თანამდებობა“. „ბოგება იქნო მიგდინება, სადაც ტვინია“ და ა. შ. ეს ფირმა ყოველწლიურად 313 ათას კაცს აშზადებს, მათ შორის მენეჯერებს — მმართველ ე ბ ს, რაზეც ხარჯავს 2 მილიარდ დოლარს.

სანამ სტატიის სათაურში დასმულ საკითხს პირდაპირ ეუპასუხებდე, უნდა აღვნიშნო, რომ ახალი სამეურნეო მექანიზმი მოქმედებს, გარკვეული შედეგებიც არის. საკავშირო ფინანსთა სამინისტროს მონაცემებით 1988 წლის პირველ კვარტალში, პირველად ამ ბოლო წლებში, ყველა სამინისტრომ და დიდმა უწყებამ შეასრულა მოგების გეგმა. მოგებსნენთან, მოგება სამეურნეო საქმიანობის ერთ-ერთ, მე ვიტყოდი, საბოლოო შედეგია. ჩვენი ქვეყნის განვითარების თითქმის მთელი პერიოდის განმავლობაში სწორედ ამ ეკონომიკური კატეგორიის ერთგულმა ბგელ ვებელეყოფამ (რატომღაც მოგება კაპიტალისტური სისტემის მახასიათებლად იყო მიჩნეული) ჩვენს ეკონომიკურ სიძლიერეს გარკვეული ზიანი მიაყენა.

ვაჭრობა და მათ შორის ცეკავშირის სისტემა ახალ ეკონომიკურ მეთოდზე 1987 წლის პირველი იანვრიდან გადავედა. როგორც მარშან, წლის მეორე ნახევარში, ისე მომდინარე წელსაც მიმდინელოვანი გადაკარებებით შესრულდა მოგების გეგმა. არა ერთმა და ორმა კოოპორაციებზაციამ თავისი ინიციატივით შეამცირა სამმართველო აპარატი, სხვა არამწარმოებლური ხარჯები. მოკლედ რომ ვთქვათ, ახალმა სამეურნეო მექანიზმმა აიძულა ხელმძღვანელი ისწავლოს მახეთინთ კონტროლი. გაგვალიმა პეროიდს XIX საუკუნე დადასტურა და XIX საკავშირო პარტიუნტა კონფერენციამ ხაზი გაუსვა იმას, რომ ქვეყნის ეკონომიკის უძირსებით ბოზიციიდან გამოყვანა მხოლოდ ახალ სამეურნეო მექანიზმს ძალუძს, ახლა მთავარია, რაც შეიძლება სწრაფად მოხდეს ეს პროცესი. ბევრს აღელვებს მისი დაჩქარების საკითხი. მეც მსურს ამ მიმართულებით რამდენიმე საკითხს შევეხო.

როცა მაღალი თუ სამუალო რანგის ხელმძღვანელს, ეკონომიკური დარგის სპეციალისტს ესაუბრები, ბრწყინდები, რომ ახალოლტერმა უმრავლესობამ იცის ამ მექანიზმის ძირითადი არსი, იყენებენ კიდეც მას პრაქტიკულ საქმიანობაში, მაგრამ ძირეული რგოლისათვის (ჩვენს სინამდვილეში დახლის მუშაკისათვის) იგი ჯერჯერობით „დაბურული ტყეა“. ამის მიზეზი მხოლოდ და მხოლოდ ის გახლავთ, რომ ახალი მექანიზმი ჯერ ნაკლებად შეეხო მის „ჯიბეს“. ცეკავშირის სისტემაში საშუალო ხელფასი ჯ განგლილ პერიოდში დარგების მიხედვით 2-6 მანეთით გაიზარდა (მათ შორის ვაჭრობაში 2 მანეთით). რა თქმა უნდა, ამ პირობებში ძირეული რგოლი არა თუ დაინტერესდება ახალი მექანიზმით, არამედ მისი ინსტრუქციის წაკითხვასაც კი არ მოისურვებს. ქვეყანაში საქონელბრუნვის ტემპი ბასელ წელს 3 პროცენტით გაიზარდა, ხელფასის ფონდი კი 0,7 პროცენტით. იმის სურვილი, რომ ზრომის ნაყოფიერება უსწრებდეს ხელფასის ფონდის ზრდას, ძალზედ დიდია, ის ჯერჯერობით ინსტრუქციების „ორტახებშია“ მოქცეული.

ამას ისიც ემატება, რომ ეკჯრობას აქვს დიდი საქონლბრუნვის გეგმები, სასაქონლო რესურსებით კი უზრუნველყოფილი არაა. დახლის მუშაკები გეგმების შეუსრულებლობის პირობებში ვერ იღებენ პრემიას, რომელიც საკმაოდ სოლიდურია. ამის გამო საშუალო ხელფასი არ იზრდება. უნდა ვთვარაუოთო, რომ მომავალ წელს ეს სიტუაცია გამოსწორდება და ახალი სამეურნეო მექანიზმი უფრო ცხოველმყოფელი ძალით ამოქმედდება.

რა გვიჭირს, რა გვილხინს

ისევ ქორ-ვაჭრებსა და მაღაზიის უნდილ ხელმძღვანელებზე

ძვირფასო მეგობრებო! ამას წინათ თქვენს გაზეთში წავიკითხე წერილი — „ბაზარი ქორ-ვაჭრების ხელში, მაღაზიები — გამოცარიელებული“. მინდა ამ წერილთან დაკავშირებით ჩემი აზრიც გაგიზიაროთ. ყველამ კარგად იცის, რომ ბაზრებში მოკალათებული არიან მსხვილი სპეკულანტები, რომლებიც აწესებენ ფასებს ამა თუ იმ პროდუქტებზე. ეს რომ ასე არ იყოს, ანა როგორ ხდება, რომ ქალაქის სულ სხვადასხვა ადგილას მდებარე საკოლმეურნეო ბაზრებში ფასები ყველგან ერთი და იგივეა. განა სოფლიდან ჩამოსული გლეხს შაშინვე შეუძლია ფასების განსაზღვრა? მერედა რაზეა ფასების აწესებენ!

თუ ჩვენ, რომლებიც ყოველდღიურად ბაზრებში ვიძენთ პროდუქტებს, ადვილად ვარჩევთ სპეკულანტებსა და გლეხებს, მილიციის მუშაკებსა და ბაზრის ხელმძღვანელებს არ შეუძლიათ მათი გამოცალინა? აკ ხომ მთელი ოვეებისა და კვირეების განმავლობაში ერთი და იგივე ჭარმაგი მამაკაცები ან ქალები დგანან. რატომ არ დაინტერესდებიან, საიდან აქვთ მათ ამდენი დრო, ან საიდან მოაქვთ ეს პროდუქტები მამასახლისად რომ აფასებენ და ნამდვილ გლეხსაც არ აძლევენ უფლებას, შედარებით ნაკლებ ფასში გაყიდოს თავის მიერ მოწეული ხილი თუ ბოსტნეული? დიაღ, შეუძლიათ, მაგრამ, ალბათ, მათგან სარგებლობას ნახულობენ, თორემ რამდენჯერ მოწმე ვყოფილვარ, როცა ბაზრის დირექტორი თუ სხვა თანამშრომელი, როგორ შეურაცხყოფას აყენებს გლეხს, თუ კი შეამჩნევა რაიმე დარღვევა: არ მოიცა დროზე თეთრი წინსაფარი, ან დროზე არ წარუდგინა ადგილის საფასურის ქაღალი. დიაღ, მათ უყვარიან, უშვენი ხმაყვითი ლანდაკვაენ, მაშინ, როდესაც სპეკულანტები, რომლებსაც ეს ხელობა აქ სამსახურად გაუხდიათ, საუკეთესო ადგილებზე არიან მოკალათებულნი და მათ უბატონოდ ხმას ვერ სცემენ.

მეორე მოდელმა, როცა შემოსავლებს გამოაკლდება ყველა ხარჯები (ხელფასის გარდა) და ხელფასი დარჩენილ შემოსავლებიდან განაწილდება ზრომითი მონაწილეობის კოეფიციენტით. ძირითადად ეს პრინციპი ჩადებულია კანონში „საწარმოს (გაერთიანების) შესახებ“. ეს კანონი ხომ საწარმოებს სრულ თავისუფლებას ანიჭებს. მაღალრანგებელურ საწარმოთა ხელმძღვანელები ხომ თავიანთ ზემდგომ ორგანოებს— სამინისტროებს ამ კანონის „შელახვაში“ ედავებიან. ამავე დროს ზრომა მოდელზე გადასვლის იგივე საწარმოებიც კი არ ჩქარობენ. საქმე არცთუ ისე მარტივადაა, როგორც ბევრს წარმოუდგენია. მეორე მოდელის დროს, როცა სახელმწიფო შეკვეთა (ადრე გეგმის სახით რომ არსებობდა) ფაქტიურად უნდა გაუქმდეს, საწარმო, არა მარტო მისთვის მომგებიან საქონლის გამოშვებისა და შეთანხმებულ ფასებში გაყიდვის თავისუფლებას იღებს, არამედ მას ეკისრება დიდი მოკალთობა: დამოუკიდებლად მოიპოვოს ნედლეული, დანადგარმოწყობილობანი, კადრები და ა. შ. ამ პირობებში არ არის გამორიცხული, რომ გარანტირებული ხელფასი ვერ მიიღონ, ზარალზედაც კი იყვნენ, ამის საშიშროება არის, ვინაიდან ნულის ფასად ნედლეულ ბაზარზე ყველა ბაზარ-ფასიანი ნედლეული ფასდაკლებულია. ეკონომიკის არაკონფლიქტური ფაზიანობა ამ ეტაპზე ამ ეტაპზე ამ ეტაპზე

ᲒᲐᲠᲓᲐᲥᲛᲜᲐ ᲕᲔᲢᲔᲠᲘᲜᲐᲠᲣᲚ ᲡᲐᲛᲡᲐᲮᲣᲠᲡᲐᲪ ᲡᲭᲘᲠᲓᲔᲑᲐ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის იანვრის პლენუმზე, რომელიც გარდაქმნის ხელმძღვანელობისადმი გაწეულ მუშაობას. მიეძღვნა, აღინიშნა, რომ ჯერ კიდევ რესპუბლიკის საზოგადოებრივი მეურნეობები დიდ ზარალს განიცდიან პირუტყვის გაწყვდომის და იძულებით დაკვლის გამო. მართალია ბარაშის სტიკის გამო პირუტყვი გაწყვდა, მაგრამ ყველაფერს მას ვერ დავაბრალებთ.

მეცხოველეობის აღმავლობა დღეევანდელ პირობებში შეუძლებელია თუ ვეტერინარული სამსახური კარგად არ იქნა ორგანიზებული. ცხოველთა დაკვლევაში ვეტერინარულ სამსახურს, თუ იგი წარმოებით შესრულებს თავის მოვალეობას და სრულად გამოიყენებს მინიჭებულ უფლებებს, მაგრამ ეს ყოველივე ჯერ როდია.

საშტატო განრიგით რესპუბლიკას ახლა დაახლოებით 2050 ვეტექიმი და 2000-მდე ვეტფერშალი სჭირდება, მაგრამ ნახევარზე მეტი უშუალოდ წარმოების სფეროზე — კოლმეურნეობებზე, საბჭოთა მეურნეობებზე, სამეურნეოთაშორისო საწარმოებზე მოდის. სწორედ აქაა სიძნელე ადგილებით დაკომპლექტებაში, რომლის დონე საშუალოდ 75 პროცენტია, ე. ი. ყოველი მეოთხე ადგილი ვაკანტურია.

რესპუბლიკაში კადრების მომზადებას ერთი უმაღლესი და ოთხი საშუალო სპეციალური საგანმანათლებელო დაწესებულება ეწმსაურება და კურსდამთავრებულთა რაოდენობა თითქოს საკმარისიც უნდა იყოს, მაგრამ მთავარია როგორი დონის სპეციალისტებს ვამზადებთ. ინ ამაზე გვინდა ვილაპარაკოთ. როგორც ცნობილია, მათში სწავლება ძირითადად ქართულ ენაზეა, მაგრამ საქართველოს სსრ ბუნებრივ-კლიმატური პირობებია და სხვა თავისებურებათა გათვალისწინებით ძალზე ბევრია იქნება შეობლიერ ენაზე კარგი სახელმძღვანელოები, დამსაკარე წიგნები, მეთოდური მითითებები, თვალსაჩინოებანი. თარგმანი კი, რომელიც ყოველთვის არ მიესადაგება სამმხრივი ეკონომიკურ და პათოლოგიას, ძალზე დაგვიანებით გამოდის, რაც ეუნაზოვებს ტურ და ობიექტურ მიზეზებთან ერთად, ვიყოთ გულახდილნი, პედაგოგებიც საკადრესენ, რომელთა ცოდნა და მონდომება ყოველივეს როდია დღეკანდელობის დონეზე.

კარდაქმნა ხომ უპირველეს ყოვლისა ადამიანის ფაქტორის გაკეთილშობილებას, მუშაობის მკვეთრ გაუჯობესებას მოითხოვს. აქ, როგორც სკკ ცენტრალური კომიტეტის 1988 წლის თებერვლის პლენუმზე გადაწყვეტილებებია აღნიშნული, სპეციალიტ რ ი ა ნ ერთად წამყვანი როლი სპეციალისტმა ეკონომიკური და ორგანიზაციული პროფილით მომზადებამ უნდა შეასრულოს. ვეტექიმის მომზადებაში იგი ხორციელდება პოლიტიკური ეკონომიკა, სოფლის მეურნეობის ეკონომიკა, ვეტერინარული საქმის ორგანიზაციის და ეკონომიკის საწარმოო ეკონომიკური დისციპლინებს შორის ვეტერინარულ საქმის ორგანიზაციაც და ეკონომიკა შედარებით ახალი საგანია, რომელშიც მომავალ სპეციალისტს ვეტერინარულ ღონისძიებათა დაგეგმარების ეკონომიკური საფუძველი უნდა მისცეს, იგი განსაკუთრებით აუცილებელია დღევანდელობის ვითარებაში, როცა მიდგნარეობს ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების, ეკონომიკის მართვის რადიკალური რეფორმა.

ვეტექიმი ერთი ნაწილი სუსტად ერკვევა ორგანიზაციულ საკითხებში, დაბალია აღრიცხვის და ანგარიშგების წარმოების დონე, არა აქვს რა სათანადო ორგანიზაციული და ეკონომიკური ცოდნა, სპეციალისტს არ ძალუძს ბალანსაყოფერად იმუშაოს. ამასთან საზოგადოებრივი მეურნეობის ხელმძღვანელი არ უქმნის მას სათანადო სამუშაო და საყოფაცხოვრებო პირობებს, ხშირად ტვირთავს თანამდებობრივი სტატუსისათვის შეუფერებელი დავალებებით, უშუალო მოვალეობა კი შეუსრულებელი რჩება. როცა სამქმე ზარალობს, მით უფრო ცუდი კეთილი, შენახული და მოვლილ პირობებში, მაინც ვეტსაკეთილებს ადანაშაულებენ. უფრო მეტიც — ზოგჯერ ხედავენ რა ერთ მკვდარს და ვერ „ამჩნევენ“ ასობით სიცოცხლეშენარჩენებულ ცხოველს, მატერიალური ზარალის ანაზღაურებასაც მას აკისრებენ, რაც ეწინააღმდეგება მოქმედ ვეტერინარულ კანონმდებლობას. ზოგჯერ სპეციალისტს ცოდნა კი აქვს, მაგრამ ხელმძღვანელთან კონფლიქტს თავს არიდებს და ამჯობინებს სხვაგან წავიდეს სამუშაოდ თუნდაც უფრო დაბალ ხელფასზე. აი რით ახსნება ძირითადად წარმოების სფეროდან კადრების დინდგობა.

საჭიროა ვეტერინარული კანონმდებლობის დარგის ეკონომიური მნიშვნელობის საკითხებში ეკონომიკურ ეფექტიანი სამუშაო მასალების მასობრივი გამოყენება. ეს მასალები ითვლისა საქართველოს სსრ მასალათა სამეცნიერო-კვლევითმა ინსტიტუტმა. იგი დამზადებულია პლატინაკური მიბაბის, სინთეზური ბოჭკოების, მინაბოჭკოვანის, ხის დამუშავების ნარჩენებისაგან და ა. შ. სულ ცოტა ხნის წინათ ქართველმა მეცნიერებმა ითვლესეს ასკორდი, რომელიც განკუთვნილია შენობების სართულთშორისი გადახურვის სხვადასხვა ხმაურისაგან იზოლაციისთვის. მას იღებენ მეორეული კორფის — გაცვეთილი ავტოსახურავების ნარჩენების და ბეტონიტისაგან. ერთი სანტიმეტრი ეს მასალა ისეთივე თბოიზოლაციას უზრუნველყოფს, როგორსაც ორი მმიმე ვერიკალურებული აგურის ფენა. ერთი კუბური მეტრი ასკორდი კი სულ 20 კილოგრამს იწონის.

ამ ინსტიტუტში ითვისებენ მეორე საშენ მასალას ოკამი „ეფონ“. მსუბუქ ბეტონს ავსებენ ოკამის ეულკანური წიდით და ამ ნარევისაგან ამზადებენ ფილებს. ამ ფილებით ამარკებენ მეტროპოლიტენის სადგურებს, ეფექტიანებენ, ჰოლებს, მიწისქვეშა მეტროს ეფექტიანებენ ამ ფილებით. ერთი ტონა ოკამისაგან შეიძლება დამზადდეს 750 კვადრატული მეტრი ნებისმიერი შეფერილობის იატაკი. ეს კი ნიშნავს, რომ შეიძლება დაეზოგოთ ასობით კუბური მეტრი სამშენებლო ხე-ტყე და ათობით კუბური მეტრი ბეტონი.

▼▼

ᲐᲚᲛᲝᲭᲘ ᲔᲥᲡᲢᲠᲐᲥᲢᲘ

ᲡᲣᲛᲘ ტონა ალოეს ბიოლოგიური აქტიური ექსტრაქტი გაგზავნა ტაშკენტში ბათუმის ქიმიურ-ფარმაცევტულმა ქარხანამ.

ახალ პროდუქციას გამოიყენებენ სპარფიუმერიიო მრეწველობაში ერთ-ერთ კოსმეტიკურ კრემების წარმოებისათვის.

ექსტრაქტს იღებენ ალოეს ხისებრი ფოთლების ფარშესაგან. წინათ იგი ნარჩენებში მიდიოდა. სიახლის დამზადების ტექნოლოგია შეიმუშავა საქართველოს კვების მრეწველობის სამეცნიერო კვლევითმა ინსტიტუტმა.

ᲣᲙᲣᲠᲥᲝᲤᲘᲜᲘ
ᲡᲐᲙᲘᲓᲘᲡᲘ ᲘᲣᲬᲧᲔᲑᲐ
8 ᲐᲒᲕᲘᲡᲢᲘ

ᲐᲤᲔᲗᲥᲔᲑᲐ ᲛᲣᲨᲘᲓᲝᲑᲘᲡ ᲡᲐᲙᲔᲗᲘᲚᲓᲦᲔᲚᲝᲗᲘ

ᲐᲒᲕᲘᲡᲢᲘᲡ პირველ დღეს საბჭოთა კავშირში მოახდინეს ატეთქება, რომელსაც ტაშ უარავ და მთელი მსოფლიო. ამ დღეს უაზახეთის ქალაქ სარიოზეკში ააფეთქეს ოთხი საბჭოთა, რაკეტა ოტო-22. ამის პარალელურად ბელორუსიაში სტანკოვის სარაკეტო-ხაოპერაციო ბაზაზე მოხდა გასაშვები დანადგარები და ამ რაკეტების სატრანსპორტო საშუალებანი. ასე დაიწყო საშუალი და ნაკლები სიმაღლის რაკეტების ლიკვიდაციის შესახებ საბჭოთა კავშირ-ამერიკის ხელშეკრულების განხორციელება.

სსრ კავშირისა და ამერიკის შეერთებული შტატების ხელშეკრულება ითვალისწინებს არა მარტო რაკეტების მოსპობას, არამედ ყველა მისი პუნქტისა და დგუფების შესრულებისადმი კონტროლის ფრიად ვრცელ პროგრამასაც. შესაბამისად ამერიკელმა ინსპექტორებმა არა მარტო დაადასტურეს ყოველივე ის, რაც სარიოზეკსა და სტანკოვში ხდებოდა, არამედ მანამდე იყვნენ პატრონაჟლოვსკის ვ. ი. ლენინის სახელობის ქარხანაში, სადაც აწარმოებდნენ ოტრ-23 რაკეტების გასაშვებ დანადგარებს. შესაბამისად, საბჭოთა სპეციალისტებმა ინსპექტია გაუწიეს ქარხანა „ჰერიულესს“ ამერიკის იუტის შტატში, სადაც ამზადებდნენ „პერშინგებს“. და ამერიკის ბაზის ჰოლანდიაში, სადაც ხდება ამ რაკეტების გასაშვები მოწყობილობის დემონტაჟი.

როგორც ეხედავთ, საშუალო და ნაკლები სიმორის რაკეტების ლიკვიდაციის შესახებ საბჭოთა კავშირ-ამერიკის ხელშეკრულება ითვალისწინებს არა მარტო საბჭოთა და ამერიკელი სპეციალისტები, არამედ კონტროლიორ-საზოგადოებრივი მუშაკები — ხუთი კონტინენტის მშვიდობისათვის ყველა წამყვანი მოძრაობისა და მთელი რიგი საზოგადოებრივი ორგანიზაციების წარმომადგენლები. ამ სიმბოლურმა აქტმა თითქოსდა თვალსათლივ გაუსვა ხაზი იმ ორს, რომელიც შეასრულა და რომელიც ჯერ კიდევ უნდა შეასრულოს მსოფლიო საზოგადოებრიობამ ბირთვული ყოველისა, ბირთვული განიარაღების უადრესად დიდმნიშვნელოვან საქმეში.

ᲒᲣᲨᲘᲜ, ᲓᲦᲔᲡ, ᲮᲕᲐᲚ

ᲤᲐᲥᲢᲘ ■ ᲛᲝᲕᲚᲔᲜᲐ ■ ᲙᲝᲛᲔᲜᲢᲐᲠᲘ

ᲒᲐᲠᲓᲐᲥᲜᲘᲡ რაიონის ჯანდარის მეცხოველეობის საბჭოთა მეურნეობაში მოქნილად გამოიყენება ოკარა საკვებწარმოებაში. აქ „შეიქმნა აგრომექანიზებული კომპლექსი, რომელიც მოქმედებს სრული სამეურნეო ანგარიშის პრინციპებით. თუ წინათ საკვების დამზადებაზე დასაქმებული იყო 350 კაცი, ამჟამად ახალ ფორმირებაში უკვე 160 კაცი შრომობს. მათ გადაეცათ ტექნიკა, ტრანსპორტი და სხვა საშუალებები.

რაიონში დაგეგმილი აქვთ დაამზადონ 78 ათასი ტონა უფეხო საკვები და 82 ათასი ტონა ფეხიანი საკვები. აქ დარწმუნებული არიან, რომ ეს დავალება გადაჭარბებით შესრულდება.

▼▼

ᲛᲡᲣᲑᲣᲥᲘᲗ ᲓᲐ ᲒᲝᲪᲘᲔᲑᲘᲗ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ მშენებლობებზე დაიწყეს შენობების თბოიზოლაციისა და ბგერათიზოლაციისათვის განკუთვნილი ეფექტიანი სანშენი მასალების მასობრივი გამოყენება. ეს მასალები ითვისა საქართველოს სსრ მასალათა სამეცნიერო-კვლევითმა ინსტიტუტმა. იგი დამზადებულია პლატინაკური მიბაბის, სინთეზური ბოჭკოსახურების ობიექტები, გაუუმჯობესებითათ ქსელის მომარაგება.

მაგრამ ხარვეზები მაინც დარჩა და მათი გამოსწორება დროულად არის საჭირო. თვალის ერთი გადავლებითაც შესაძჩნევია ზოგიერთი სამრეწველო და სახურავთა პროდუქციის ნაკლებობა. მაგალითად ეკიპირება ხანს არ იყო არც ერთი სახეობის კოკის ძაფი. ახლა, როგორც იქნა, გამოჩნდა, მაგრამ მინა. ასორტიმენტი, იტე როგორც სპორტული კოსტუმებისა, ფარფლები ამაზეც, რომ არ არის ბადმინტონის ბურთი და ჩოგანი. სახურავთა მაგალითები ინვიათად თუ გამოჩნდება შაქარი. ჩვენი ეს ყოფნის ორი დღის განმავლობაში ვერ ვნახეთ რძე და რძის პროდუქტები.

— ამის გამო, რომ საკირო რაოდენობით არა გვაქვს გამოყოფილი ფონდი, არის ხშირი წყვეტილობა რძის პროდუქტებით ვაჭრობაში. ახეა საზოგადოებრივი კვების ქსელშიც და ბაცალო ვაჭრობაშიც. ამის გამო სამართლიანად უკმაყოფილებას გამოთქვამენ, — გვეუბნება მაიაკოვსკის რაიონმდინარის ხაჯარო განყოფილების გამგე გენო ჩხაიძე და მთელ იმედებს ამბრა ამყარებს, რომ არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით ეცდებიან რეგიონალური გამგეობა ალბათ დამატებით გამოყოფს ფონდებს კურორტ ხაირმისათვის.

— რძისა და რძის პროდუქტებით ხაირმეს ამარაგებს წყალტუბოს კურორტვაჭრობა. წყალტუბო კი ჩვენგან 70 კილომეტრითაა დაშორებული. ორასტაციალური მანქანებით ტრანსპორტირების შედეგად რძის 90 პროცენტი აბერვა და მოსმარებისათვის უვარგისი ხდება. ორაერთხელ დავაკვირდი რეგიონალური ვაჭრობის ხაირმის ტროს წინაშე საკითხი რძის ფხვნილით ან შედიდებული რძით მომარაგების შესახებ, ჭიკჭიკრობით დადებითი რეაგირება არ ჩანს, — გვიჩივლა კურორტის დირექტორი ია ავთანდილ დათიაშვილი.

არ არის დამაკმაყოფილებელი კურორტის ნილითა და ბოსტნეულით მომარაგებაც. ბაზარში რასაც ინახავენ არის, მაგრამ, რომ ინტუვნან, ყველაფერს ცეცხლის ფასი ადევს. მაგალითად ეკიპირებულ ეკონომიკურ ეფექტიანობის ეკონომიკურ ეფექტიანობის ეკონომიკურ ეფექტიანობის

გუშინ — დღეს — ხვალ

ფაქტი ■ მოგონება ■ კომენტარი

შეფეგი დამანისს ეფრთვნენ

● **ქარგი** განწყობილება შეიქმნა მინდვრებისა და ფერმების მშრომელებისათვის, მოეწყო მათი დასვენება. დახმარებოდა ამი ზიარებოდნენ თანამედროვე კულტურის მიღწევებს — ასეთი მიზანი დაისახა საქართველოს სახტელეფონადიოს მუსიკალური პროგრამების მთავარმა რედაქციამ, რომელმაც დმანისის რაიონისადმი კულტურული შეფობა იკისრა.

... მსახიობების გამოსვლის სცენად შეარჩიეს მოედანი დმანისის ცენტრში ადმინისტრაციული შენობის წინ. ღია ცის ქვეშ განლაგებულ სახტელეფონადიოს რეკვაზ ლალიძის სახელობის სიმფონიური ორკესტრის მუსიკოსები. რესპუბლიკის ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწის დირიჟორ ხარტაკ კორკოტაშვილის ხელმძღვანელობით აჟღერდა ზაჭარია ფალიაშვილის, რევაზ ლალიძის, ოთარ თაქთაქიშვილის ნაწარმოებები.

ამ საღამოზე არე პოეტური სიტყვა დავიფიანთ: მსახიობმა ჯემალ მელქაძემ წაიკითხა ირაკლი ალპაძის ლექსი „ხმა კატამონთან", ხოლო პოეტმა ბელა შალვაშვილმა ახალი ლექსი, რომელიც მან დმანისელებს მიუძღვნა.

თავიანთი სამეცნიერო ოსტატობა უჩვენეს დამსწრეთ ფოლკლორულმა ანსამბლმა „ბილიანმა". ვაჟთა ტრიომ, ხალხური საკრავების ანსამბლმა, საესტრადო ჯგუფმა გოგი კალანდაძის ხელმძღვანელობით.

სურათზე: უკრავს სიმფონიური ორკესტრი **საქინფორმის** ფოტო.

რუსთაველის ნაკვალევზე

● **სუელ** ახლახან შეიქმნა რუსთაველის საზოგადოების პირველადი ორგანიზაცია თბილისის სალოკომოტივო სახალხო დეპოში. დაისვა საკითხი: რით დავიწყოთ? და დაისახა მთელი რიგი ღონისძიებები.

დეპოს რუსთაველის საზოგადოების პირველადი ორგანიზაციის წევრები ამავე წარმოების კულტურის სახალხო უნივერსიტეტის მსმენელებთან ერთად გეგმაზავრნენ იყველოთში, სადაც უძველესი აკადემიის კედლებში მოისმინეს ლექციი თემაზე: „შოთა რუსთაველის ვინაობა და მისი პოემის მსოფლიო მნიშვნელობა". სუფარი საინტერესოდ წარმართა რუსთაველის სახელობის ლიტერატურის ინსტიტუტის მეცნიერმა მუშაამ, ფილოლოგიის მეცნიერების კანდიდატმა ლია ანდღულაძემ.

შებინდებამდე ათვალიერებდნენ აკადემიის ნანგრევებს და მის გარემოს დეპოელი სტუმრები, თითქოს რუსთაველის ნატერფალს ეძებენო...

მათხოვნები... სამუშაოდ

● **პირველი** თხუთმეტი თბილისელი გახდა გასაქირავებელი საყოფაცხოვრები საგნების მფლობელი. იმათ, ვინც გამოთქვა ამის სურვილი, კერძო საკუთრებაში გადაეცათ „ელექტრონის", „ფოტონის", „ბერეზკის", „ჩაიკის" მარკის ტელევიზორები, მაცივარი „ატლანტ" და ფართო მოხმარების სხვა საქონელი, რომლებიც დროებითი სარგებლობისათვის აიღეს ათი წლის წინათ. ეს მოხდა მოსახლეობისათვის საყოფაცხოვრებო მომსახურების საწარმოების მიერ გასაქირავებელი ნივთების გადაცემის წესებში შეტანილი მთელი რიგი ცვლილებების წყალობით.

სოფლად საავადმყოფო ააშენეს

● **კვალიფიციური** სამედიცინო დახმარების მისაღებად გორის რაიონის სოფელ ტყვიავის მცხოვრები აღარ მოუწევთ რაიცენტრში სიარული. აქ პირველი პაციენტები მიიღო საავადმყოფომ, რომელიც ადგილობრივი კოლმეურნეობის სახსრებით აშენდა.

ორსართულიან შენობაში განლაგებულ თერაპიის, კარდიოლოგიის, რენტგენის და ფიზიოთერაპიის განყოფილებები და ლაბორატორიები. საავადმყოფოს კოლექტივი დაკომპლექტება თბილისის სამედიცინო ინსტიტუტის კურსდამთავრებულებით.

„ჩანგი" — ფესტივალის დიპლომანტი

● **ესტონეთის** კულტურის სამინისტროს მიწვევით ფოლკლორული კოლექტივების რესპუბლიკურ ფესტივალზე, რომელიც ესტონეთში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების 48-ე წლისთავს მიეძღვნა, ხუთ დღეს იყო ჭიათურის სარაიონო სახლის სიმღერისა და ცეკვის ანსამბლი „ჩანგი".

ფესტივალის დაწყებამდე ანსამბლმა გამართა კონცერტები ტალინსა და ტარტუში, შთამბეჭდავი იყო მათი გამოსვლა სოფელ ლუნის საბჭოთა მეურნეობის კომკავშირელების ანა და პეტრე კალამპასების ქორწილში, რომელიც ინტერნაციონალური მეგობრობის ზეიმად გადაიქცა. „ჩანგმა" აქტიური მონაწილეობა მიიღო ფესტივალის ბოლო კონცერტში, რომელიც დაბა ელვას სტადიონზე გაიმართა.

ჩეხოსლოვაკიის, უკრაინის, ლიტვის და ლენინგრადის მხატვრულ კოლექტივებთან ერთად ჭიათურელთა ხელოვნებამ ყველაზე დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა. იგი ათასი მაყურებელი უყურებდა მეუხარე ტაში ჭიათურელ მოცეკვავეებს, „სულიკო" კი ყველამ ერთად იმღერა.

ანსამბლი „ჩანგის" კოლექტივმა ფესტივალის დიპლომი და ესტონელთა აღიარება დაიმსახურა.

ახალმოსახლეობა იზეიმეს

● **აბ** დღეებში ქ. ზესტაფონში, ქვაღლითის მუშათა დასახლებაში, კიდევ ერთი ახალი, 36-ბინიანი საცხოვრებელი სახლი გადაეცა საქმესლოატაციოდ.

ბევრი მადლიერებით აღსავსე სიტყვა ითქვა საზეიმო მიტინგზე, რომელიც აქ სახლის გადაცემისას გაიმართა.

ჭერი დაგელოცოთ, ბედნიერი და ხალისიანი დღეები მოგმრავლებოდეთ, ახალმოსახლენო!

სამუშაო კარგად მიდის

● **მცხეთის** რაიონის სოფელ ერედაში ახალი სკოლის მშენებლობა გადამწყვეტ ფაზაში შევიდა. მშენებლები ამირეგენ 20 ოკეანტსოთვის მოლიანად გამაზადონ ობიექტი.

...სამუშაო აქ კარგად მიდის: უკვე დააყენეს კარ-ფანჯარა, მთავრდება იატაკის დგება სპორტდარბაზში, პარალელურად შრომობენ მეპანეებელები, მღებავები და ელექტრიკოსები.

— უნდა ვაღიარო, ჩემს პრაკტიკაში იშვიათი შემთხვევაა, როცა მშენებლობა არც ერთი დღით არ შეწყვეტილა, — თქვა მშენებელმა ოსტატმა გივი ნაჭყებიამ. — ყველა საჭირო მასალის სათანადო მოცულობით ვიღებდით და, რაც მთავარია, ზუსტად ვდებდი.

რამდენიმე დღის შემდეგ იწყებენ ტერიტორიის კეთილმოწყობას. უნდა მოაასფალტონ და შემოლობონ ეზო, გაიყვანონ კომუნიკაციები, ააშენონ სპორტული მოედანი.

მომავალი ღია სპორტული მოედნის კონტურები ჯერჯერობით მხოლოდ პროექტში მოჩანს, მაგრამ უკვე ორი კვირის შემდეგ რეალურ მონახაზებს მიიღებს. მისი ამოქმედება მოსწავლეებს შესაძლებლობას მისცემს იმეცადინონ სხვადასხვა სპორტულ სექციაში.

რუბრიკისათვის გამოყენებულია საკადესის, საქინფორმისა და „კომუნისტის" კორესპონდენტთა მასალები.

ფეხბურთი და მედიცინა

ეს პრობლემა ახალი არ არის. იგი გარდა ფეხბურთისა, ყველა სახეობის სპორტს ეხება. დღეს ჩვენ გვინდა კონკრეტულად ვიმსჯელოთ ჩვენი რესპუბლიკის ფეხბურთელთა სამედიცინო უზრუნველყოფაზე, რადგან იგი ბევრად განაპირობებს მთელი კლასის ფეხბურთელების მომზადებას. სამწუხაროდ, ჩვენი რესპუბლიკის ყველა კატეგორიის ფეხბურთის გუნდის წევრების საექიმო კონტროლი დღემდე ძალიან დაბალ დონეზეა. მართალია, ამ მხრივ თბილისის „დინამოს" ოსტატ ფეხბურთელთა გუნდში შედარებით უკეთესად არის საქმე, მაგრამ მაინც უნდა ითქვას, რომ ის გარჩევებული ფუნქციური გამოკვლევები, რომელიც დინამოელებს უტარდებათ და ამ გამოკვლევების საფეხელზე მიღებული მონაცემები ჯერ კიდევ ნაკლებად გამოიყენება ამ კოლექტივის წვრთნის პროცესის რეგულაციის საქმეში. არადა, ამას ერთ-ერთი გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს მთელი სეზონის მანძილზე ფეხბურთელის კარგი ფიზიკური მდგომარეობის შენარჩუნების თვალსაზრისით.

სათანადო ყურადღება ეთმობა ბავშვთა ფეხბურთის სპორტული სკოლების წარმომადგენლების საექიმო შემოწმებას, თუმცა იგი მოითხოვს გაფართოებას. რაც შეეხება ახალ გუნდებს, მათი საექიმო შემოწმება მეტად დიდი ხარეზებით ხასიათდება და ამას სერიოზული ყურადღება უნდა დაუთმონ რესპუბლიკის საექიმო ფიზკულტურის სამსახურმა, ფეხბურთის სამმართველომ და ფედერაციამ.

ცნობილია, რომ ინტენსიურმა და ხანგრძლივმა კუნთურმა მუშაობამ შეიძლება ადვილად გამოიწვიოს ადამიანის ორგანიზმის გადაძაბვა, გადაღლა და, რაც ყველაზე საშიშია, გადაწყვრთნა. საბჭოთა მეცნიერების დაკვირვებებით ისიც გახდა ცნობილი, რომ ძლიერი ფიზიკური დატვირთვების შედეგად სპორტსმენის (ფეხბურთელის) ორგანიზმში შეიძლება მოხდეს მისი დამცველობითი ანუ იმუნური სისტემის ფუნქციური მდგომარეობის კეკლუცი დაქვეითება, რაც ხელშემწყობი მიზეზი ხდება მთელი რიგი დაავადებების განვითარებისა. სწორედ ამის გამოა, რომ დიდი მასშტაბის შეჯიბრებებისათვის მზადების პერიოდში, არცთუ იშვიათად, სპორტსმენთა 30-40 პროცენტი პათოლოგიურ ან პათოლოგიისწინა მდგომარეობაში აღმოჩნდება ხოლმე. მართალია ამ მდგომარეობაშიც კი ზოგიერთმა სპორტსმენმა, დიდი ნებისყოფის გამოვლინების შემთხვევაში, მაღალ შედეგსაც შეიძლება მიაღწიონ, მაგრამ ეს სამედიცინო თვალსაზრისით ყოვლად გაუმართლებელია, და საბოლოო ჯამში უარყოფითად მოქმედებს მის ჯანმრთელობაზე. ავადმყოფობის შემთხვევაში სპორტსმენი არ უნდა გამოიდოს თავი, უნდა ეურიდოს მეჯიბრებას.

ფეხბურთელთა სწორ ფიზიკურ აღზრდას (მაღალი ფიზიკური მუშაობის უნარიანობა, ფიზიკური მომზადება) ბავშვთა ფეხბურთის სკოლებში უნდა ჩაეყაროს საფუძველი. ამ მიმართებით აუცილებელია მუშაობის თვალსაჩინოდ გარდაქმნა. მნიშვნელოვნად უნდა ამაღლდეს ფეხბურთის მწვრთნელთა მომზადების დონე სპორტის ფიზიოლოგიისა და ბიოქიმიაში, განსაკუთრებით კი სპორტულ მედიცინაში, ფეხბურთის გუნდებთან მომუშავე ექიმებმა კი დროულად უნდა გამოიყენონ თავიანთი საქმიანობაში თანამედროვე სპორტული მედიცინის მიღწევები.

რასაკვირველია, ჩვენ არ ვამტკიცებთ იმას, რომ მაღალი კლასის ფეხბურთელთა მომზადება ძირითადად მედიცინაზეა დამყარებული. ეს მეტად რთული პედაგოგიური, ფიზიოლოგიური და ფსიქოლოგიური პროცესია, ამიტომ იგი მოითხოვს სპეციალისტების (მწვრთნელი, ფსიქოლოგი, ფიზიოლოგი, ექიმი და სხვა) ერთობლივ მუშაობას. მაგრამ მედიცინამ უნდა უზრუნველყოს ფეხბურთელის ორგანიზმის ისეთი ფიზიკური მდგომარეობის შენარჩუნება, რომელიც საშუალებას მისცემს სპეციალისტებს მაღალ დონეზე აწარმოონ მათი ყოველმხრივი (ფიზიკური, ტექნიკური, ფსიქოლოგიური) მომზადება. სამწუხაროდ, ამის შესახებ ჩვენ უფრო მეტს ვლაპარაკობთ, აქტიურად კი ძალიან ცოტა რამ კეთდება.

საინტერესოა, რატომ არ იხილავს ამ საკითხებს ფეხბურთის ფედერაციი საექიმო ფიზკულტურის სამსახურთან ერთად, რომ არ ეწყობა ამ საკითხებზე ერთობლივი მეცნიერული სემინარები. ალბათ, ამ ბოლოს ეს ერთ-ერთი ეფექტური ფორმა იქნებოდა ფეხბურთელთა ინფორმაციის ასამაღლებლად. ეს ალბათ ხელს შეუწყობ